

NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA

OSNOVNA ŠKOLA, GRUNDSCHULE

9181 **KIMLE**

Fő út 102.

☎: 06-96/228-031 06-96/572-032 Fax. 06-96/228-031

E-mail: kimlesuli@freemail.hu

A kimlei Nemzetiségi Általános Iskola nemzetiségi tevékenysége

Intézményünkbe jelenleg 214 tanuló jár. Ebből 66-an horvát nemzetiségi nyelvet, 148-an pedig német nemzetiségi nyelvet tanulnak. (A horvát órák száma heti 4, a német órák száma heti 5.)

A horvát nemzetiségi nyelvet 1 főállású és 1 részfoglalkozású pedagógus tanítja, a német nemzetiségi nyelvet 3 főállású pedagógus tanítja. A horvát nyelvi csoportok száma 8 ebben a tanévben, a német nyelvi csoportok száma 11.

Iskolánk nemzetiségi nyelvet oktató intézmény, ahová otthonról nem sok nyelvismeretet hoznak a gyerekek.

Órarendbe beépítve már a 70-es évek óta folyik az iskolában horvát nemzetiségi nyelvoktatás.

Horvát nyelvre inkább a horvát gyökerek miatt, vagy kötődés miatt íratják a szülők a gyerekeket, német nyelvre pedig a gyökereken kívül Ausztria közelsége ösztönöz, egy későbbi munkavállalás esetleges reménye. A kitelepítés politikai felhangja nagyon sokáig érződött Kimlén is. Néhány éve – a Német Kisebbségi Önkormányzat megalakulását követően, a kulturális programok szaporodása következtében ez oldódott.

Mindkét nyelv tanítását az iskolában teljesen az alapokról kell kezdeni.

A horvát nyelvet inkább csak a nagyszülők, vagy a szülők beszélik a nagyszülőkkel, esetleg egymással, de nem a gyerekekkel. A faluban a gradistyei horvát nyelvet beszélik egymás között. Az iskolában is próbálkoztunk már több mindennel. A szerb-horvát után tanítottuk a gradistyei horvátot, de most az irodalmi horvát nyelvre mutatkozik több igény, természetesen úgy, hogy a gradistyeit sem hagyjuk teljesen el. (Az órán elhangzik, hogy van a szó az irodalmi horvát nyelven, és hogy van a gradistyein.) Az Unióba való belépés után – a nyelvvizsgák előtérbe kerülésével – nőtt az igény az irodalmi nyelv iránt, ugyanis gradistyei nyelvből hivatalos nyelvvizsgát nem lehet tenni.

Mint fentebb írtam, a gyerekek körében otthon nem igazán élő a horvát nyelv, ezért az iskolában a kultúrával próbáljuk megfogni őket. Tanítjuk nekik a helyi horvát szokásokat, és fel is elevenítjük azokat. (pl. Borbála járás, betlehemezés, étkezési szokások, ünnepekhez fűződő szokások., sütemény és ételreceptek). Tanítjuk a népdalokat, a néptáncot, a népzeneét. Iskolánk 40 tagú kórusa a magyar dalokon kívül horvát és német dalokat is énekel, és a község horvát, német és magyar rendezvényein rendszeresen fellép.

Fellépett egy új igény – főleg a felsős gyerekek körében - a karaoké elterjedésével. A modern popzeneét, a slágereket is igénylik, és rendezvényeken szívesen éneklük.

Versenyekre örömmel mennek el, egymás között nagy népszerűsége tesznek szert ezzel. Mi meg örülünk ennek az igénynek is, hisz egy újabb beszéldehetőség, mert abból nagyon kevés van. A horvát tv adását a községben részben lehet fogni, testvérkapcsolat most van megint kiépülőben horvátországi iskolával, /Pozsegával/így

NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA

OSNOVNA ŠKOLA, GRUNDSCHULE

9181 **KIMLE**

Fő út 102.

☎: 06-96/228-031 06-96/572-032 Fax. 06-96/228-031

E-mail: kimlesuli@freemail.hu

csak a magánszervezésű horvátországi nyaralások vannak, amik élő nyelvgyakorlást jelentenek gyerekeink számára. (Bár a nyaralás sem az igazi gyakorlási lehetőség, mert ott meg a szülők kerülnek előtérbe. Ők beszélnek, a gyerek meg a könnyebbik végét fogja meg a dolgoknak, és hallgat, vagy kritizál.)

Az ének mellett a népzene még az a terület, ami szórakoztató, ami látványos, amit szeretnénk egyre inkább népszerűsíteni. Több éve próbálkozunk tambura zenekar összehozásával, de eddig még nem sikerült igazán hosszú távon fennmaradó zenekart összehoznunk. (Vezetőre nem volt alkalmas személy.) Most két éve egyik kollégánk felvállalta a hangszertanítást és a vezetést. Már tudnak egy rövid kis műsort is adni, reméljük a kitartásuk és a lelkesedésük sem fog elfogyni. Hangszerekkel a Horvát Kisebbségi Önkormányzat támogatja őket.

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy minden ünnepélyünkön legyen horvát betét is, minden gyerekünk tudja a horvátok himnuszát, és minden tanulónk tisztában van azzal, hogy ő magyarországi horvát, vagy közeli szállal kötődik a horvátokhoz.

Az alsósok körében népszerűek a horvát mesék, azok jelenetben való feldolgozása. Évente kulturális bemutatón adunk lehetőséget arra, hogy szülőknek is előadják ezeket.

Horvát nyelvi versenyekre, szavalóversenyekre rendszeresen visszük tanulóinkat. A nagy távolságok miatt nehéz szoros kapcsolatot tartani a megye vagy a terület horvátos iskoláival, de minden versenyt, minden megmérettetési lehetőséget megragadunk már csak ezért is. Szorosabb kapcsolatunk Bezenyével van, ők a hozzánk legközelebb esők. Nagy gond a faluban, hogy az általános iskola után, ahogy elkerülnek középiskolába a gyerekek megszakad a helyi kapcsolatuk a kulturális élettől is, meg a nyelvtől is. Hosszú idő után – munkahely keresés, családalapítás után – térnek csak néhányan vissza, de az sem tömegesnek mondható. A legidősebbek kilépése után a középkorosztály még beáll, de őket már nem lesz aki felváltsa, mert nincs fiatal generáció, aki magáénak érzi a nemzetiség ügyét, a kultúra folytatását, továbbadását, aki időt is áldoz ezért.

A Horvát Kisebbségi Önkormányzattal nagyon jó az iskola kapcsolata. Anyagilag és erkölcsileg – lehetőségeikhez mérten mindenben támogatnak bennünket, rendszeresen részt veszünk egymás rendezvényein.

A német nemzetiségi nyelv oktatása az 1980-as évek végén kezdődött el az iskolában. Az államosítás előtt az egyik iskolában csak németül, a másik iskolában csak horvátul tanították a gyerekeket. Ebből az időből tapasztalat, hagyomány nem maradt fenn, ezért mindent előről kellett kezdeni.

Kevés az igazi német gyökerekkel kötődő gyerek. Itt is a nagyszülők – akik még koruknál fogva aktívak lehetnek – a biztos pont. Megjelent egy új generáció is, aki iskolában (középiskolában, főiskolán) tanulta a német nyelvet, és munkavállalása során alkalmazza. Meg egy olyan réteg is jelen van a szülők között, aki iskolában nem tanulta a nyelvet, de Ausztriában dolgozik, és ott hallás után eltanulta a mindennapi nyelvet. Fentebb már említettem, hogy ki miért kéri gyermeke számára a német nemzetiségi nyelvet.

NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA

OSNOVNA ŠKOLA, GRUNDSCHULE

9181 **KIMLE**

Fő út 102.

☎: 06-96/228-031 06-96/572-032 Fax. 06-96/228-031

E-mail: kimlesuli@freemail.hu

Mivel teljesen előről kell kezdeni a nyelvtanítást, nagy gond a nyelvkönyvek kiválasztása is. Figyelembe kell venni, hogy mennyit tudnak belőle megtanulni a gyerekek, hogyan tudják használni, mennyibe kerül. Kevés az a kimondottan nemzetiségi nyelvkönyv, amit mi is tudunk használni (a fentebb leírt okok miatt, meg a gyerekek nyelvismerete miatt.), ezért a modern felfogású és szép kivitelű nyelvkönyveket vásároljuk, ami nagyon drága.

A Német Kisebbségi Önkormányzattal közösen próbáljuk visszahozni a hagyományokat, felkutatni a gyökereket, megkeresni a kitelepítetteket. Nyelvgyakorlás céljából elvisszük kirándulásokra, versenyekre, szavaló versenyekre tanítványainkat, de örök gond, hogy az igazi német nemzetiségiekkel soha nem tudják a mieink felvenni a versenyt. Jó lenne a nemzetiségi nyelvet oktató iskolákat külön kategóriában kezelni.

A horvát nyelv tanítása során szerzett tapasztalatokat felhasználjuk a németnél is, a népismeret-honismeret –hagyományok ápolása területén szintén.

Énekarunk német dalokat is énekel, ünnepeinken német betét is van. A mesékkel, dalokkal, jelenetekkel próbáljuk minél jobban „megfogni” a gyerekeket.

Mindkét nyelvből rendezünk házi szavaló versenyeket is a kisebbségi önkormányzatokkal együtt, ahol anyanyelvi könyveket, újságokat adunk ajándékba. Jó lenne, ha a horvátokhoz hasonlóan az országos vagy a megyei kisebbségi önkormányzat találna forrást arra, hogy az iskolák több újsághoz jussanak, több gyerek kezébe is oda lehessen adni ne csak drága pénzen.

Az iskolában a Német és a Horvát Kisebbségi Önkormányzatok segítségével nemzetiségi napokat tartunk, ahol mindkét nyelv területéről országismereti, népismereti, zenei, gasztronómiai, népviseleti, népszokási témák szerepelnek. A gyerekek vegyes csoportokban vesznek rajta részt, hogy a horvát is megismerje a németet, a német pedig a horvátot. Nagyon sikeresek szoktak lenni ezek a napok. Megtanulják egymás dalait, táncait, előadják egymás népszokásait, bemutatják egymás népviseletét, megkóstolják egymás ételeit. (A szülők is sokat besegítenek ebbe.) Partnerkapcsolatot német nyelvterülettel még nem sikerült kialakítanunk. Eddig olyan lehetőségeink adódtak volna, ami nagyon messze van, és két több száz km-es kapcsolatot anyagilag nem tudunk fenntartani. Jó lenne, ha erre is több egyszeri és egyszerű pályázati lehetőség lenne.

Kimle, 2011 01.23.

Nagyné Andirkó Julianna
igazgató